

muutoksen hillintä on iso urakka, ja se edellyttää perusteellista teknologiamuutosta energiantuotannossa lähivuosikymmenien aikana.

– Uudella tekniikalla voidaan tehdä paljon hyviä asioita, mutta uudet tekniset vempheet voivat tuoda myös yllättäviä ongelmia, joihin on reagoitava. Uusissa tutkimuksissa on esimerkiksi paljastunut, että sotilaallisiin tarkoituksiin kehitetyt suurtehokaikuluotaimet tappavat valaita aiheuttamalla niille sisäisiä verenvuotoja. Europarlamentin ympäristövaliokunta kysyikin juuri komissiolta, mihin toimiin se aikoo ryhtyä, kun tällaista näyttöä on saatu.

Muina uudistustavoitteinaan Hassi mainitsee kaksi asiaa. Ensimmäinen geneettisesti muunneltujen aineiden käyttö lasten ruoissa pitäisi hänen mielestään kieltää.

Toiseksi hän soisi otettavan käyttöön havainnolliset sokeripala- ja voinappimerkinnot elintarvikepakkausissa. Pelkät pienellä painetut luvut siitä mitä 100 gramman ruoka-ainepakkaus sisältää, eivät ole riittävän havainnollisia. – Ylipaino on suuri terveysongelma. Ihmiset syövät huomaamattaan tyhjiä kaloreita. Esimerkiksi puolentoista litran kokispullossa on yli 50 sokeripalaa ja 250 gramman perunalastupussissa kymmenen voinapin verran rasvaa, hän havainnollistaa.

Palkansaajat alakynnessä

Ympäristöasioiden ohella Satu Hassi joutuu parlamentissa ottamaan kantaa myös moniin työelämän kiistakysymyksiin. Nyt EU:ssa on meneillään kova väänkö työajoista. Tässä keskustelussa työnantajat painavat päälle ja palkansaajapuoli on alakynnessä.

Kerron Hassille palkansaajien huolen EU:n työaikadirektiivistä, jota ollaan muuttamassa. Vaarana on, että työnantajapuoli saa kantansa läpi. Silloin jäsenmaila on mahdollisuus säätää yksi-

löllisiä poikkeamia viikottaiseen enimmäistyöaikaan.

Tämä poikkeama eli niin sanottu opt-out on tulossa kolmiportaiseksi. Se sallittaisiin työnantajan esityksen mukaan ensinnäkin silloin, jos se perustuu työehtosopimukseen. Ellei työehtosopimuksia ole, poikkeama viikottaisesta enimmäistyöajasta olisi sallittu työntekijöiden kanssa tehtävillä sopimuksilla. Ellei siitä ole sovittu yhteisesti työntekijöidenkään kanssa, silloin myös yksilölliset, työntekijän ja työnantajan väliset opt-out-ratkaisut olisivat mahdollisia. Palkansaajat pitävät tällaisen porrasmallin vaikutuksia ennalta-arvaamattomina.

Uuteen työaikadirektiiviin saatava tulla myös muita palkansaajien toiveiden vastaisia linjauksia. Esimerkiksi päivystysluonteisen työn jälkeinen lepo pitäisi järjestää vasta 72 tuntia päivystysluonteisen työn päättymisen jälkeen.

Palkansaajat ovat todenneet, että heidän ainoa mahdollisuutensa tilanteen korjaamiseen on parlamentti.

Satu Hassi lupasi kertoa TEKin ja muiden suomalaisten palkansaajajärjestöjen huolen Suomen EU-komissaari **Olli Rehnille**. Suomalaiset mepit tapaavat Rehnin kerran kuussa Strasbourgissa järjestettävällä täysistuntoviikolla.

Turkkia ei kannata torjua

EU:n viimekeväinen laajentuminen oli Hassin mielestä historiallinen tapahtuma. – Se päättyi kylmän sodan aikaisen Euroopan jaon. Itse henkilökohtaisesti koin, että vasta tähän päättyi toinen maailmansota. Uusien jäsenmaiden liittymisen myötä voidaan kuroa umpeen kuilua, jonka toinen maailmansota jätti Euroopan mantereelle. Se on tärkeä osa EU:n rauhanprojektia. Tiiviit taloudelliset suhteet tekevät sotimisen mahdottomaksi. Tämä on oleellista myös tulevassa laajenemisessa.

Laajenemisesta puhuttaessa

pelkona on halpatyövoiman tulla, mitä Hassin mielestä ei kannata liioitella. – Valtaenemmistä ihmisistä ei halua muuttaa maasta toiseen, jättää kotiseutuaan, sukulaisiaan ja ystäviään. Odotettavissa ei ole valtavia väestönsiirtoja. En usko, että tästä tulee ylipääsemätöntä ongelmaa.

– Turkin jäsenyyden on todella iso kysymys. Voidaan kysyä, onko Turkki ylipäättään eurooppalainen valtio. Mutta jo nyt EU:ssa on hyvin erilaisia maita erilaisine historioineen. Vain muutama vuosikymmen on kulunut diktatuurin päättymisestä Espanjassa, Portugalissa ja Kreikassa. Nekin otettiin EU:n jäseniksi, jotta demokratia niissä vakiintuisi.

Samalla periaatteella pitäisi suhtautua myös Turkin jäsenyyteen. – Euroopan ja maailman tulevaisuus on parempi, jos Turkki jonain päivänä voidaan ottaa EU:n jäseneksi eli jos Turkki täyttää jäsenyyksikriteerit muun muassa ihmisoikeuskysymyksissä. Monia parannuksia on jo tehty. On poistettu kuolemanrangaistus rauhan aikana eikä kurdien kielen käyttämisestä ei enää joudu vankilaan.

Jos nyt sanottaisiin, että aprilia, jäsenyysneuvotteluja ei aloitetaakaan, se voimistaisi Turkin ääriislamilaista. Jäsenyyden visio on porkkana, jolla Turkki houkutelaaan toteuttamaan demokraattisia uudistuksia. Turkin jäsenyyden ei tapahdu nopealla aikataululla, mutta tärkeintä on aloittaa prosessi.

Satu Hassin unelmavisio Turkin suhteen on, että se olisi demokraattinen, ihmisoikeuksien ja sananvapauksien kunnioittava EU:n jäsenmaa. Näin se toimisi esimerkkinä muille islamilaisille maille. – Demokratia ja ihmisoikeudet ovat oikeasti asioita, joilla ihmisten luovat voimavarat saadaan käyttöön. Ei ole sattumaa, että diktatuureissa ihmiset ovat enimmäkseen köyhiä. □

Arkkitehtuuri- kilpailuja -näyttely rakennustaiteen museossa

■ *Arkkitehtuurikilpailuja -näyttely jatkuu Suomen rakennustaiteen museossa 21. marraskuuta saakka.*

Suomalaiset arkkitehtuurikilpailut ovat kehittäneet ja uudistaneet rakennettua ympäristöä jo yli sadan vuoden ajan. Kilpailukohteiden kirjo on ulottunut pienimuotoisista kioskirakennuksista aina laajoihin maankäytön suunnittelutehtäviin saakka.

Yleiset, avoimet kilpailut antavat hyvän mahdollisuuden uusiin, innovatiivisiin ratkaisuihin luomiseen: kaavoitus- tai rakennushankkeeseen löydetään nopeasti useita, laadultaan korkeatasoisia vaihtoehtoja.

Arkkitehtuurikilpailu voidaan toteuttaa myös kutsukilpailuna, jolloin siihen osallistuvat vain järjestäjän kutsumat suunnittelijat. Vuonna 2003 järjestettiin kuusi yleistä ja 23 kutsukilpailua.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on koonnut kolmen viimeisimmän yleisen arkkitehtuurikilpailun paljakuista ehdotuksista näyttely. Esillä ovat Helsingin Myllypuron puiseun kaupunkikylän, Hämeenlinnan Verkatehtaan ja Joensuun Penttilän alueen kilpailut.

Suomen rakennustaiteen museossa esitellään samaan aikaan viime vuosina valmistuneita kohteita "Suomen arkkitehtuuria 02–03" -näyttelyssä. Merkittävään osaan näistäkin rakennushankkeista ratkaisu on löytynyt arkkitehtuurikilpailun kautta.

Rakennustaiteen museon osoite on Kasarmikatu 24 Helsingissä. □